

[Risgaard Knudsen.]

Jeg har forstået lovforslaget på den måde, at man fra fremskridtspartiets side ikke ønsker at tilgodese de interesser, der rører sig i de landbohjem, hvor man virkelig skal leve af at dyrke jorden. Lovforslaget er efter min opfattelse udtryk for, at fremskridtspartiet ikke har noget som helst tilovers for de medborgere, der skal leve af landbrug. Jeg synes, det skal siges, for anderledes kan lovforslaget vel ikke forstås.

Det er bl. a. på den baggrund, vi fra socialdemokratiets side ikke kan medvirke til vedtagelse af lovforslaget.

Karlskov Jensen (V):

Det er præcis et halvt år siden, loven om landbrugsejendomme blev sat i kraft. Venstre kunne, som det blev sagt af ordføreren for socialdemokratiet, ikke stemme for loven, idet der var en række bestemmelser, som vi ikke var enige i, sådan som loven endeligt blev udformet. Vi syntes, der var upåkrævede indskrænkninger i dispositionsretten og i adgangen til at få landbrugsforpligtelsen ophævet, og vi syntes også, at samdriftsmulighederne blev beskåret lidt rigeligt. Det, der var det afgørende, var naturligvis spørgsmålet om bopælspligt inden 6 måneder efter købet, og det var navnlig det, vi var uenige om. Vi syntes, at det var et indgreb i den enkeltes dispositionsfrihed, som vi ikke rigtig kender inden for andre erhverv, og som vi ikke mente — og mener — var tilstrækkeligt begrundet, ej heller med det EF-hensyn, som blev fremført i denne forbindelse.

I øvrigt vil jeg gerne i denne forbindelse tilbagevise nogle af de omfattende presseforlydender, der har verseret i en række blade i den senere tid angående mulighederne for omfattende udenlandske opkøb af især de såkaldte frijorder, som vi har så mange af i Sønderjylland, dvs. ubebyggede arealer uden landbrugspligt. Salg af sådanne arealer til udlændinge falder klart ind under 1959-loven, hvorefter justitsministerens godkendelse er en forudsætning for, at der kan udstedes skøde, og justitsministerens godkendelse gives næsten aldrig, om det overhovedet er sket, i forbindelse med sådanne sager.

Jeg kan godt føje til, at ydermere — jeg vil sige: til overmål i denne forbindelse — kan staten pålægge sådanne arealer forkøbs-

ret både efter loven om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål og efter loven om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål, sådan at vi er dækket ind. De presseforlydender, der har været fremme, er altså ikke korrekte.

For at vende tilbage til selve lovforslaget her, mener vi heller ikke, at loven har fået nogen særlig heldig udformning, når det drejer sig om mulighederne for at administrere den. Jeg tænker navnlig på de problemer, der vil opstå, når loven har virket et års tid eller to eller tre og de, der opfyldte betingelserne med hensyn til bopæl og med hensyn til hovederhverv ved skødeudstedelsen, måske ikke længere opfylder disse betingelser. Jeg har mine tvivl om, med hvilken ret man vil kunne pålægge disse mennesker at afhænde ejendommene igen, og hvilken myndighed der skal gøre det.

Men når det er sagt, vil jeg godt føje til, at vi har ikke mange erfaringer med lovens virke for øjeblikket. Handelen med landbrugsejendomme er jo næsten gået i stå. Der gik 8 måneder, fra lovforslaget blev fremsat sidste år, og til loven blev sat i kraft, og i disse 8 måneder var der rig lejlighed for dem, der måtte have en interesse deri, men som ikke opfyldte betingelserne, til at sikre sig et landbrug. At disse muligheder også blev udnyttet i ret stor udstrækning, vil jeg tro vil komme til at fremgå af statistikken, når den til sin tid foreligger.

Der er et andet forhold, som jeg også godt lige vil drage ind i samme forbindelse, nemlig at kapitalvindingsafgiften, sådan som den fungerer med den meget stærke inflation, vi har, sammen med 2½ pct.s afgiften og sammen med stempelafgift og andre omkostninger i forbindelse med en handel trækker så mange penge ud, når en landmand sælger sin gård eller ejendom, at der næsten dårlig bliver så mange penge tilbage, at han kan købe sig et parcelhus. Det bevirker naturligvis, at adskillige går den vej, at de nedtrapper deres drift og bliver boende på gården i stedet for at afhænde den, hvilket medvirker til at mindske udbuddet og derigennem påvirker priserne opefter.

Der er således adskilligt i loven, som venstre mener kunne have en bedre udformning, og som vi mener bør ændres ved en kommende, mere omfattende revision af loven, men i betragtning af lovens korte